

- Signaturforklaring:**
- Fredningssgrænse
 - Skov
 - Hejdeskov
 - Engmose
 - Lænde lægen
 - Skovdige
 - Grønhøj
 - Parkingsplads
 - Privat lejplads

- Hævedriften - national cykelrute 3
 - Separat gangsti gennem jyste hls
 - Alternativ cykelstue
- Årmarkerede gangstier:**
- Grøn rute: ca. 4 km lang
 - Blå rute: ca. 4, 5 km lang
 - Rød rute: ca. 3,5 km lang
 - Gul rute: ca. 4 km lang

Målestok: 1:10.000

0 m 100 200 300 400 500 m

© kart og fotoarkiveret 1992/03.81.1029

Landskab

Landskabet omkring Fejborg Bakke, Grevsmosen og Bollebakken er meget kuperet og varieret og opleves som en mosaik af skov, marker, moser, småsøer, overdrev og lyngklædte bakker. Mosaikken er opstået ved et samspil mellem de naturgivne forhold - stejle bakker og mager jord - og den påvirkning mennesker og dyr i århundreder har udsat landskabet for.

De lyngklædte bakker skyldes den rovdrift fattige bønder tidligere var tvunget til at drive på den dårlige jord for overhovedet at kunne eksistere. Efterhånden som jorden blev udpint, indvandrede lyngen, der blev karakteristisk for især den midterste del af Jyske Ås. De øde hedestrækninger blev tilholdssted for røvere og stimænd og skabte en usikker og frygtet barriere for færdslen mellem landsdelene.

Mellem Grevsmosen og Slettingen findes endnu sådanne hedebakker og her findes endnu i dag mange gamle velbevarede hulveje. Man kan også stadig finde rester af de jordhuler, hvor røverne holdt til.

Selv om meget er ændret fra dengang, præges området stadig af de barske vilkår. De små gårde ligger i læ af bakkerne med korn- og roemarker på de fladere jorder, småskove på skråningerne, hvor pløjning er umulig og græsning på de fattigste og magreste jorder.

Grusgravning i området mellem Fejborg Bakke og Bollebakken blev forhindret med fredningen i 1965. Syd for området blev der gravet grus i flere år, men grusgravningen er nu ophørt de fleste steder og arealerne er blevet re-etableret og anvendes til landbrugsformål eller ligger hen som naturarealer.

Dyre- og planteliv

Den store variation i områdets vegetation giver mulighed for et rigt dyre- og fugleliv.

Vandhullerne i Grevsmosen er gamle tørvegrave. Mose- og lyngtørv blev gravet først på sommeren, tørret og stakket på stedet og siden kørt hjem til omegnens gårde og husmandssteder. Tørv var vigtigt som brændsel i det forrige århundrede, da skovene næsten var hugget bort. Omkring år 1900 ophørte tørvegravningerne i Grevsmosen og i dag er vandhullerne fine, små søer.

Den ene sø ligger uforstyrret hen og kan skimtes mellem træerne fra stien. Der er stejle skrænter med dunhammer i kanten og åbent vandspejl med gråender, blishøns og lappedykkere. Den anden sø, der er mere flodvand, har en fin birkesump langs kanten og store områder, hvor tørvemosserne breder sig.

Grøftekantens planter

I området er der god plads til grøftekantens planter. Mange af dem er gamle læge- og krydderurteplanter, som har haft stor betydning for husholdningen, fx rejnfan, velduftende kamille og perikon.

Rejnfan er en rank, krydret duftende, 50-100 cm høj plante med fjersnitdelte blade og en tæt halvskærm af gule, knopliggende blomsterkurve.

Den er almindelig langs vejkanter, marskel og på bakkeskrænter. Den ses tit i tætte klynger, opvokset fra en forgrenet rodstock, hvorfra den breder sig og blomstrer fra juli til september. Rejnfan har været anvendt som ormedrivende middel i mange lande. Også mod trolddom og djævlebesværgelser og som elskovsmiddel var rejnfan god.

Når blomsterne blev kogt i sødmælk, var den god mod kighoste. Den kunne fordrive fluer, væggelus og lopper. Rejnfan har fået tilnavnet "herba immortalis" - den udødelige urt - da man indgned lig med den, så de ikke blev fortæret af orm.

Prikblodet perikon er en god snapseurt, der giver snapsen en sødlig smag og en flot rød farve. Planten kaldes også for Johannesurt, fordi en legende siger, at planten voksede frem fra de bloddråber, der faldt fra Johannes Døberens afhuggede hoved.

Fejborg Bakke, Grevsmosen og Bollebakken

Området omkring Fejborg Bakke, Grevsmosen og Bollebakken blev fredet i 1964 og udgør ca. 70 ha. Der er offentlig adgang til fods ad de afmærkede stier.

På den statsejede ejendom Lunken findes til fri afbenyttelse en udestue med toiletter og en primitiv lejrplads til overnatning i telt. Lidt nordligere ligger det fredede område Nymølle Bæk. Begge steder er der mulighed for vandreture ad afmærkede stier.

De fredede områder i Jyske Ås er forbundet med en 32 km lang cykel- og gangsti fra Dronninglund til Øster Vrå. Cykelstien i Jyske Ås er også en del af Hærvejsruten, national cykelrute 3.

VisitBrønderslev

Visitbronderslev.dk - tlf: 99 455 200

